
A reakce – koncepce udržitelného rozvoje

- Světová komise pro životní prostředí a rozvoj 1987: „*Takový rozvoj, který zajistí naplnění potřeb současné společnosti, aniž by ohrozil možnost splnění potřeb generací příštích.*“
- ČR: Zákon č. 17/1992 Sb., o životním prostředí: "*Trvale udržitelný rozvoj společnosti je takový rozvoj, který současným i budoucím generacím zachovává možnost uspokojovat jejich základní životní potřeby a přitom nesnižuje rozmanitost přírody a zachovává přirozené funkce ekosystémů*"
- Jinými slovy: ekonomický rozvoj, který nezničí základnu přírodních zdrojů a životní prostředí.

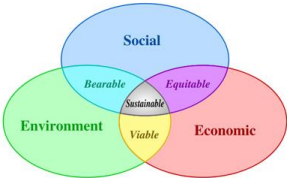
Sdružení poradců

EMS - historie, normy

4

Udržitelný rozvoj – vztahové myšlenky

- 1991 Podnikatelská charta pro udržitelný rozvoj Mezinárodní obchodní komory
- 1992 Rio de Janeiro - Agenda 21

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

5

Charta pro udržitelný rozvoj

- 1. Priorita podnikatelského subjektu**
Uznávat environmentální management za jednu z nejvyšších priorit společnosti a klíčový nástroj k dosažení udržitelného rozvoje. Stanovit politiku, programy a postupy pro provádění operací environmentálně šetrným způsobem.
- 2. Integrovaný management**
Plně integrovat tuto politiku, programy a praktiky do všeho podnikání jako zásadní prvek managementu ve všech jeho funkcích.

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

6

Charta pro udržitelný rozvoj

3. **Proces zlepšování**
Neustále zdokonalovat politiku, programy a environmentální profil v souladu s technickým rozvojem, vědeckým poznáním, potřebami spotřebitelů a očekáváním veřejnosti a vycházet přitom z právních předpisů; používat stejná environmentální kritéria i na mezinárodní úrovni.
4. **Vzdělávání zaměstnanců**
Vzdělávat, cvičit a motivovat zaměstnance, aby prováděli své činnosti environmentálně odpovědným způsobem.
5. **Předběžné environmentální zhodnocení**
Vyhodnotit environmentální dopady dříve, než se započne s novou činností nebo projektem a před zastavením provozu některého zařízení nebo opuštěním výrobního místa.

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

7

Charta pro udržitelný rozvoj

6. **Výrobky nebo služby**
Vyvíjet a poskytovat výrobky nebo služby, které nemají žádný nepatřičný environmentální vliv a jsou bezpečné z hlediska jejich zamýšleného používání, jsou účinné z hlediska spotřeby energie a přírodních zdrojů a které lze recyklovat, opakovaně používat nebo bezpečně likvidovat.
7. **Rady zákazníkům**
Poskytovat rady a kde je to potřebné vzdělávat zákazníky, distributory a veřejnost v oblasti bezpečného používání, přepravy, skladování a likvidace poskytovaných výrobků a aplikovat podobné zásady pro poskytování služeb.

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

8

Charta pro udržitelný rozvoj

8. **Zařízení a provoz**
Vyvíjet, projektovat a provozovat zařízení a provádět činnosti s ohledem na účinné využívání energie a materiálů, udržitelné využívání obnovitelných zdrojů, minimalizaci negativních environmentálních dopadů a vzniku odpadů a bezpečnou a odpovědnou likvidaci zbytkových odpadů.
9. **Výzkum**
Provádět či podporovat výzkum environmentálních dopadů surovin, výrobků, procesů, emisí a odpadů spojených s podnikáním a dále výzkum způsobů minimalizace těchto negativních vlivů.

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

9

Charta pro udržitelný rozvoj

10. Preventivní přístupy

Modifikovat výrobu, marketing a používání výrobků nebo služeb nebo provádění činností v souladu s vědeckým a technickým poznáním tak, aby se zabránilo vážné či nevratné degradaci životního prostředí.

11. Smluvní dodavatelé a dodavatelé

Prosazovat, aby tyto zásady uplatňovali smluvní partneři jednající jménem podniku, povzbuzovat je a, kde je to vhodné, vyžadovat zlepšení jejich postupů, aby byly v souladu s postupy zastupovaného podniku; podněcovat dodavatele k širšímu využívání těchto principů.

Sdílení poradců

EMS - historie, normy

10

Charta pro udržitelný rozvoj

12. Havarijní připravenost

Tam, kde existují významná nebezpečí, vyvinout a dodržovat havarijní plány ve spolupráci s havarijními službami a s příslušnými orgány a místní komunitou, přičemž se zvažují potenciální dopady přesahující hranice.

13. Přenos technologií

Přispívat k přenosu environmentálně šetrných technologií a metod managementu ve všech průmyslových oborech a veřejném sektoru.

14. Přispívat ke společnému úsilí

Přispívat k rozvoji státní politiky, vládních a mezivládních programů a vzdělávacích iniciativ, jimiž se zvyšuje environmentální povědomí a ochrana.

Sdílení poradců

EMS - historie, normy

11

Charta pro udržitelný rozvoj

15. Otevřený přístup k zájmům a obavám

Posilovat otevřený přístup a dialog se zaměstnanci a veřejností předjímáním a reagováním na jejich zájmy a obavy z potenciálních nebezpečí a vlivů provozu, výrobků, odpadů nebo služeb, včetně těch, které mohou mít mezinárodní nebo globální význam.

16. Soulad s environmentálními předpisy a informování

Měřit environmentální profil, provádět pravidelné environmentální audity a vyhodnocovat dodržování požadavků podniku, právních předpisů a těchto zásad. Periodicky poskytovat příslušné informace správní radě, akcionářům, zaměstnancům, úřadům a veřejnosti.

Sdílení poradců

EMS - historie, normy

12

Vznosné myšlenky – ale jak na to?

- Máme ISO 9001 pro systém managementu kvality
- Zásadní myšlenky?
 - Nestačí kontroly, potřebujeme celý systém řízení organizace zaměřený na zajištění kvality
 - Přenesení odpovědnosti za kvalitu na vrcholový management organizace (představitel vedení...)
- Udělejme to samé pro řízení ochrany životního prostředí

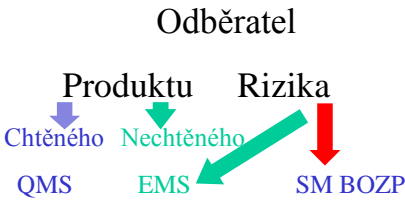

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

13

Vztah QMS – EMS – SM BOZP Kdo je zákazník?

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

14

Jak na to? Vytvořme EMS

- BS 7750:1994 - Specification for Environmental Management Systems
- 1996 - Norma ISO 14001 - ČSN EN ISO 14001:1997 – Systémy environmentálního managementu
- (1993 Evropská unie – EMAS)

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

15

Další vývoj

- 2001 – EMAS II
- 2004 – ISO 14001:2004 – ČSN EN ISO 14001:2005
- 2009 – EMAS III
- (2009 - EN 16001 – ČSN EN 16001 – Systémy managementu hospodaření s energií
- 2011 – ISO 50001 – ČSN EN ISO 50001:2012 Systémy managementu hospodaření s energií)

Sdílet poradci

EMS - historie, normy

16

Současnost – Annex SL

- Součást ISO/IEC Directives, Part 1 – Consolidated ISO Supplement, 2013 – Procedures specific to ISO
- Všechny nové normy pro systémy managementu budou mít jednotný rámec a všechny stávající normy systémů managementu budou při příštích revizích přepracovány dle tohoto rámce, tak, aby byly konzistentní a kompatibilní

Sdílet poradci

EMS - historie, normy

17

Jednotná struktura norem

0. Úvod

1. Předmět normy

2. Citované dokumenty

3. Termíny a definice

4. Kontext organizace

5. Vedení a závazek

6. Plánování

7. Podpora

8. Provoz

9. Hodnocení výkonnosti

10. Zlepšování

Jedno Brdo

Sdílet poradci

EMS - historie, normy

18

Žhavá současnost – proč jsme tady?

- 2015 – ISO 14001:2015
- 2016 – ČSN EN ISO 14001:2016

Sdílejte poradci

EMS - historie, normy

19

Dobrovolné nástroje

- Činnosti, které organizace realizují na základě svého svobodného (dobrovolného) rozhodnutí a které jdou nad rámec požadavků platných legislativních norem
- Preventivní nástroje - soustředí se na odstraňování příčin environmentálních problémů
- Systematický přístup

Sdílejte poradci

EMS - historie, normy

20

Typy dobrovolných nástrojů

- Systémy environmentálního managementu (ISO 14001, EMAS)
- Environmentální značení
- Čistší produkce
- Dobrovolné dohody
- Environmentální manažerské účetnictví
- Environmentální reporting
- Ekodesign
-

Sdílejte poradci

EMS - historie, normy

21

EMAS – Eco-management and audit scheme

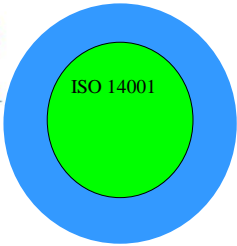
- Nařízení Rady (EHS) č. 1836/93 – EMAS I
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 761/2001 - EMAS II
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 96/2006 - EMAS II – úprava respektující znění ISO 14001:2004
- Nařízení Evropského parlamentu a Rady (ES) č. 1229/2001 - EMAS III

Sdílení poradů

EMS - historie, normy

22

Vztah EMAS – ISO 14001

- Environmentální přezkum (Úvodní přezkoumání)
- Audity
- Environmentální prohlášení
- Ověření

Sdílení poradů

EMS - historie, normy

23

EMAS – ISO 14001

- EMAS III
- Environmentální přezkum (podle ISO 14001 nepovinný)
 - Systém environmentálního managementu podle ISO 14001 (rozšířený o některé další požadavky)
 - Audity (upraven rozsah)
 - Environmentální prohlášení (ISO 14001 nepožaduje)

Sdílení poradů

EMS - historie, normy

24

EMAS – ISO 14001

- Verifikace environmentálního prohlášení
- Registrace

ISO 14001 - Certifikát

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

29

EMAS - požadavky na EMS

PŘÍLOHA II

Požadavky na systém environmentálního řízení a další otázky, na které se musí zaměřit organizace používající systém EMAS

„Požadavky na systém environmentálního řízení podle systému EMAS jsou stanoveny v oddíle 4 normy EN ISO 14001:2004. Tyto požadavky jsou uvedeny níže v tabulce, jejíž levý sloupec tvoří část A této přílohy“.

Registrované organizace používající systém EMAS se musí dále zaměřit na řadu dalších otázek, které mají přímou souvislost s řadou prvků uvedených v oddíle 4 normy EN ISO 14001:2004. Tyto dodatečné požadavky jsou uvedeny níže v tabulce, jejíž pravý sloupec tvoří část B této přílohy“.

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

30

Envi. management - normy

Nástroje hodnocení

Audity
ISO 19011

Hodnocení enví. profilu
ISO 14031

Posuzování míst a organizací
ISO 14015

Systém

Požadavky na EMS
ISO 14001 (EMAS)

Metodika EMS
ISO 14004

Fázová implementace
ISO 14005

Nástroje orientované na produkt

Vývoj, ekodesign
ISO 14006
ISO TR 14062 (ČSN 01 0962)
TNI 01 0964

Envi. Značení
ISO 14020
ISO 14021
ISO 14024
ISO 14025

LCA
ISO 14040
ISO 14044
TR ISO 14047

Podpora

ISO 14050 – Slovník

ISO 14051 Envi. Účetnictví

ISO14063 Komunikace

Sdružení poradců

EMS - historie, normy

31

Sdružení poradců

9

Má snad někdo nějaký dotaz?

Sdružení poradců

Systemy managementu
Ochrana životního prostředí
Poradenství, školení, audity

Ing. Alena Švarcová
Na Hájku 367
180 00 Praha 8
+420 775 320 422
alena@svarcova.com
www.svarcova.com

Ing. Jiří Seger
Veverkova 23
170 00 Praha 7
+420 602 644 626
seger@seger.cz
www.seger.cz

Mgr. Hana Nečaslová
Drdlova 7
591 01 Žďár nad Sázavou
+420 602 572 821
necaslova@necaslova.cz
www.necaslova.cz
